Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U002186

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скапчук Тарас Володимирович

2. Taras V. Skapchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-5800-4396

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 222 Медицина

Дата захисту: 04-06-2026

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Медичний центр лікування безпліддя

Код за ЄДРПОУ: 22849635

Місцезнаходження: Чернівці, , Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13393

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Оптимізація комплексного лікування жінок репродуктивного віку з ендометріозом

2. Optimization of complex treatment of women of reproductive age with endometriosis

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній науковій роботі викладено сучасне рішення актуальної проблеми – оптимізація комплексного лікування пацієнток з ендометріозом. Було проведено аналіз сучасних методів діагностики та лікування ендометріозу, проведено діагностично-лікувальні заходи, імуногістохімічні дослідження, розроблено нові методи діагностики та алгоритм лікування пацієнток, яким виставлено діагноз «ендометріозу». Метою даного наукового дослідження було розробити та впровадити методику патогенетично обґрунтованого комплексного лікування ендометріозу на підставі вивчення рівня прогестерону в крові залежно від наявності та кількості прогестеронових рецепторів в ендометріоїдних гетеротопіях при ендометріозі, модифікувати та впровадити анкету оцінки хронічного тазового болю залежно від клінічних проявів ендометріозу та оцінити вплив комплексного лікування на симптоми та якість життя у пацієнтів із діагностованим ендометріозом. У дослідження включено 100 жінок репродуктивного віку, серед яких 50 пацієнток основної групи з гістологічно верифікованим ендометріозом і 50 жінок групи порівняння, у яких морфологічних ознак ендометріозу не виявлено. Одним із основних критеріїв включення

у дослідження була наявність безпліддя (як первинної, так і вторинної форми), розподіл за видами безпліддя виглядав наступним чином: у основній групі первинне безпліддя спостерігалось у 37 (74%) пацієнток, вторинне – у 13 (26%), у групі порівняння первинне безпліддя відзначалось у 35 (70%) пацієнток, вторинне – у 15 (30%). Основну групи (n=50) було розподіллено на три підгрупи залежно від важкості клінічних проявів, співвідношення PR-A/PR-B, рівня прогестерону в сироватці крові та типу призначеного лікування. Усі три підгрупи основної групи дослідження показали достовірне ($p<0,05$) покращення клінічного стану, зниження частоти рецедивів болю та нормалізацію менструальної функції. Найбільш виражений ефект спостерігався у першій підгрупі, яка отримувала монотерапію препаратами дієногесту, де разом зі зменшенням больового синдрому відзначено нормалізації прогестеронового профілю: середній рівень прогестерону у сироватці крові підвищився з 0,115 ± 0,048 нг/мл ($p<0,01$), що відповідало фізіологічній нормі фолікулярної фази та свідчило про відновлення гормональної реактивності ендометрію та зменшення проявів прогестеронової резистентності. Розроблений алгоритм вибору гормональної терапії з урахуванням рецепторного статусу PR-A/PR-B дозволяє індивідуально підібрати лікування жінкам із ендометріозом, підвищити ефективність терапії, зменшити частоту рецидивів і прискорити відновлення фертильності. Використання ультразвукового скальпеля у лапароскопічній хірургії ендометріозу сприяє зменшенню спайкових процесів і зменшує тривалість післяопераційного періоду. Класифікація Enzian рекомендована до застосування у повсякденній практиці для опису вогнищ ендометріозу та вибору тактики лікування. Анкета оцінки тазового болю, запропонована в цьому дослідженні, може використовуватись як ефективний скринінговий інструмент та засіб моніторингу ефективності лікування у гінекологічних стаціонарах і репродуктивних центрах.

2. The dissertation scientific work presents a modern solution to the current problem – optimization of complex treatment of patients with endometriosis. An analysis of modern methods of diagnosis and treatment of endometriosis was conducted, diagnostic and therapeutic measures, immunohistochemical studies were carried out, new diagnostic methods and an algorithm for treating patients diagnosed with endometriosis were developed. The aim of this scientific study was to develop and implement a methodology for pathogenetically based comprehensive treatment of endometriosis based on the study of progesterone levels in the blood depending on the presence and number of progesterone receptors in endometrioid heterotopias in endometriosis, to develop a questionnaire for assessing chronic pelvic pain depending on the clinical manifestations of endometriosis and to assess the impact of comprehensive treatment on symptoms and quality of life in patients with diagnosed endometriosis.The study included 100 women of reproductive age, including 50 patients in the main group with histologically verified endometriosis and 50 women in the comparison group, in whom morphological signs of endometriosis were not detected. One of the main inclusion criteria in the study was the presence of infertility (both primary and secondary forms), the distribution by type of infertility was as follows: in the main group, primary infertility was observed in 37 (74%) patients, secondary - in 13 (26%), in the comparison group, primary infertility was observed in 35 (70%) patients, secondary - in 15 (30%). The main group (n = 50) was divided into three subgroups depending on the severity of clinical manifestations, PR-A / PR-B ratio, serum progesterone level and type of prescribed treatment. All three subgroups of the main study group showed a significant ($p < 0.05$) improvement in clinical condition, a decrease in the frequency of pain relapses and normalization of menstrual function. The most pronounced effect was observed in the first subgroup, which received monotherapy with dienogest drugs, where, along with a decrease in pain syndrome, normalization of the progesterone profile was noted: the average level of progesterone in the blood serum increased from 0.115 ± 0.048 ng/ml ($p<0.01$), which corresponded to the physiological norm of the follicular phase and indicated the restoration of hormonal reactivity of the endometrium and a decrease in manifestations of progesterone resistance. The developed algorithm for selecting hormonal therapy taking into account the PR-A/PR-B receptor status allows for individual selection of treatment for women with endometriosis, increasing the effectiveness of therapy, reducing the frequency of relapses and accelerating the restoration of fertility. The use of an ultrasonic scalpel in laparoscopic surgery for endometriosis helps to reduce adhesions and reduces the duration of the postoperative period. The Enzian classification is recommended for use in everyday practice for describing foci of endometriosis and choosing treatment tactics. The pelvic pain assessment questionnaire proposed in this study can be used as an effective

screening tool and a means of monitoring the effectiveness of treatment in gynecological hospitals and reproductive centers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Каліновська ІВ, Скапчук ТВ. Сучасні погляди на роль прогестерону у патогенезі генітального ендометріозу. Art of Medicine. 2023;2:169-73. https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/994/882
- Скапчук ТВ, Каліновська ІВ. Роль клініко-анамнестичних даних при первинній діагностиці генітального ендометріозу. Патологія. 2024;21(1):57-60. https://pat.zsmu.edu.ua/article/view/297162
- Скапчук ТВ, Каліновська ІВ. Зміна рівня гормональної активності ендометрія залежно від гормонального фону хворих на ендометріоз. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. 2025;24(1):21-4. http://kaos.bsmu.edu.ua/article/view/328380
- Скапчук ТВ. Клінічна значимість анкети для оцінки тазового болю у хворих ендометріозом. Art of Medicine. 2025;3:84-9.https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/1365/1158

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 012U110020

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каліновська Ірина Валентинівна

2. Iryna V. Kalinovska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4787-527X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маланчук Лариса Михайлівна

2. Larysa M. Malanchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0207-3281

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подольський Василь Васильович

2. Vasyl Podolsky

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5480-7825

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ясніковська Світлана Михайлівна

2. Svitlana M. Yasnikovska

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5826-3845

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бакун Оксана Валеріанівна

2. Oksana V. Bakun

Кваліфікація: д. мед. н., доц., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4742-2265

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Бербець Андрій Миколайович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Бербець Андрій Миколайович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Репчук Юлія Василівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна